

Luisteren naar kleuren in Drachten

In het Van Doesburg-Rinsemahuis in Drachten kun je momenteel luisteren naar kleuren. Naar kleuren? Jazeker. Een oude en nieuwe sensatie voor oog en oor.

Vincent Meininger

Drachten | Componist Rozalie Hirs en architect Machiel Spaan realiseerden de architectonische klankinstallatie *Ways of space*, geïnspireerd op de kunstenaar Theo van Doesburg.

Theo van Doesburg (1883-1931), de meeste mensen kennen hem als abstract kunstenaar en oprichter van de Nederlandse kunstbeweging De Stijl. Maar hij was zoveel meer dan dat. „Van Doesburg was ontzettend veelzijdig”, zegt componist en dichter Rozalie Hirs. „Naast schilder en architect was hij bijvoorbeeld ook dichter. Met zijn dada-poëzie verzorgde hij optredens, zijn latere vrouw Nelly, ook kunstenaar, speelde dan op de piano.”

Het kunstenaarsrechtspaar Van Doesburg is een grote inspiratiebron voor Hirs en haar partner Machiel Spaan. „Machiel is architect. Hij integreert graag beeldende of abstracte kunst in zijn werk. Net als de Van Doesburgs. En zij combineerden daarnaast ook nog eens muziek met poëzie. Mijn twee vakgebieden. Je begrijpt, dat schept een band.”

De Papegaaienvuurt in Drach-

ten, waar ook het Van Doesburg-Rinsemahuis staat, is een mooi voorbeeld van een samensmelting van architectuur en abstracte kunst. Er staan meerdere woonhuizen ontworpen door gemeentearchitect Cees Rienks de Boer met een kleurontwerp van Theo van Doesburg.

In Meudon, vlak onder Parijs, staat ook een Van Doesburghuis. Hij ontwierp en bouwde het voor zichzelf en zijn echtgenote. Tot haar overlijden in 1975 heeft Nelly daar nog gewoond. Tegenwoordig is het huis eigendom van de Nederlandse Staat die het met medewerking van bepaalde fondsen beschikbaar stelt voor kunstenaars. Hirs: „Van september tot en met december hebben Machiel en ik daar gezeten en met z'n tweeën aan dit project gewerkt. Een unieke belevenis.”

Spaan heeft in Meudon de typische Van Doesburg-kleuren in kaart gebracht, waarna Hirs daar een elektronisch muziekstuk van heeft gemaakt. „Ik heb de golflengtes van de kleuren vertaald naar toonhoogtes. Uit de kleuren van Van Doesburg ontstonden harmonieën. Niet de akkoorden zoals je ze op de piano gewend bent. Maar tonen die als het ware tussen de toetsen inzitten. De compositie bestaat uit voortdurend

Bezoekers luisteren in Museum Dr8888 naar kleuren zoals Van Doesburg het ooit had bedacht.

Foto: Museum Dr8888

Naast schilder en architect was Van Doesburg bijvoorbeeld ook dichter

veranderende klanken.”

Spaan ontwierp ook de luidsprekerstatieven van de installatie die nu in Drachten staat. „Eigenlijk moet je het gewoon zelf meemaken”, besluit Hirs. „Het is een intense ruimtelijke ervaring. Een muziekwerk dat lijkt op architectuur. Tijdens de opening kregen we reacties als ‘ik wil dit op cd zodat ik er elke dag naar kan luisteren’, maar ook ‘hier heb ik niks mee’. We geven een ervaring cadeau, en voor iedereen is die ervaring anders.”

► *Ways of space* is t/m zondag 29 maart in het Van Doesburg-Rinsemahuis in Drachten te beluisteren. De uitvoeringen zijn op elke vrijdag t/m zondag om 15.00 uur en om 16.00 uur. Tickets zijn verkrijgbaar via info@museumdrachten.nl. Op vrijdag 21 februari om 15.00 uur geven de makers Rozalie Hirs en Machiel Spaan in het Museum Dr8888 een lezing over hun klankinstallatie